

HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE

Finacijski plan HKZP-a za 2021.

Oznaka: HKZP-FIN-PLN-2021

Verzija: 1.0

Datum: 23.02.2021.

402/21-01/01
1-4-212-21-01
23-02-2021

I Odobrenje dokumenta

	Ime i prezime	Organizacijska jedinica	Funkcija / radno mjesto	Datum	Potpis
Izradio:	Siniša Ljubić	USRMO / OSP	Voditelj OSP-a	23.02.2021.	
Pregledala:	Amela Jeričević	USSU/OSU	Voditeljica odjela sustava upravljanja	23.02.2021.	
Odobrio:	Vlado Bagarić	-	Direktor HKZP-a	23.02.2021.	 HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o. VELIKA GORICA • RAVNIŠTVO

Ovaj dokument namijenjen je samo za internu uporabu. Nije dozvoljeno njegovo umnožavanje ni distribucija u bilo kojem obliku bez odobrenja izdavača, HKZP-a.

NAPOMENA: Financijski plan HKZP-a za 2021. izведен je iz Plana poslovanja HKZP-a za 2021., a u njegovoj izradi sudjelovali su još Mario Kunovec Varga (Rukovoditelj Ureda za strategiju, razvoj i međunarodne odnose), Velimir Gorup (Specijalist za strateško planiranje) i Roko Aralica (Savjetnik).

II Primjena

Ovaj dokument primjenjuje se danom odobrenja.

III Distribucijska lista

Organizacijska jedinica	Odgovorna osoba (funkcija / radno mjesto)	Broj primjeraka	Napomene
HKZP	Vlado Bagarić Direktor Društva		
SKFD	Teo Bratinčević Izvršni direktor SKFD-a		
SUZP	Dubravko Meco Izvršni direktor SUZP-a		
SCMA	Alen Sajko Izvršni direktor SCMA-a		
SJVP	Nedjeljko Zmajić Izvršni direktor SJVP-a	1	Elektronička verzija
USSU	Damir Poleš Rukovoditelj USSU-a		
Ured SRMO	Mario Kunovec-Varga Rukovoditelj Ureda SRMO-a		
TO	Filip Jurčić Rukovoditelj TO		
USSU	osu@crocontrol.hr ; compliance@crocontrol.hr		
SKFD	- arhiva HKZP-a -	1	Originalni primjerak

IV Upravljanje dokumentom

- Kontrolirana verzija dokumenta nalazi se na file serveru HKZP-a:
[\\Crocontrol\\fileserver\\URED_ZA_STRATEGIJU_RAZVOJ_MED_ODNOSE\\STRATEGIJA_I_PLANIRANJE\\Planiranje\\Financijski plan](\\Crocontrol\\fileserver\\URED_ZA_STRATEGIJU_RAZVOJ_MED_ODNOSE\\STRATEGIJA_I_PLANIRANJE\\Planiranje\\Financijski plan).
- Vlasnik ovog dokumenta je Vlado Bagarić (direktor HKZP-a).
- Komentare i prijedloge potrebno je slati putem obrasca KND na e-poštu sinisa.ljubic@crocontrol.hr

V Popis kratica

Kratica	Objašnjenje
AKZP	Aerodromska kontrola zračne plovidbe
ANS	Air Navigation Services, Usluge u zračnoj plovidbi
ANSP	Air Navigation Services Provider, Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi
ATC	Air Traffic Control
ATCO	Air Traffic Control Officer
ATM	Air Traffic Management
BDP	Bruto društveni proizvod
BiH	Bosnia and Herzegovina, Bosna i Hercegovina
CEF	The Connecting Europe Facility, Instrument za povezivanje Europe
COOPANS	COOPeration between ANS providers
COVID-19	Koronavirusna bolest 2019 (engl. Coronavirus disease 2019)
EU	European Union, Europska unija
EUR	Euro
EUROCONTROL	European Organisation for the Safety of Air Navigation, Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe
HKZP	Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
HRK	Hrvatska kuna
IFR	Instrument Flight Rules, Pravila instrumentalnog letenja
INEA	The Innovation and Networks Executive Agency
KPI	Key Performance indicator
RH	Republika Hrvatska
RP3	Third Reference Period, Treće referentno razdoblje
SES	Single European Sky, Jedinstveno europsko nebo
SESAR	Single European Sky ATM Research
STATFOR	Statistics and Forecasts, EUROCONTROL, Statistika i prognoze EUROCONTROL-a
TWR ATC	Air traffic control tower, Toranska kontrola zračne plovidbe

VI Popis izmjena

Verzija	Datum	Izmijenjene stranice	Opis i razlog izmjena	Autor
1.0	23.02.2021.	sve	Konačna verzija Financijskog plana uskladjena sa Planom poslovanja za 2021.	SLJ

VII Sadržaj

I	Odobrenje dokumenta	2
II	Primjena	2
III	Distribucijska lista	2
IV	Upravljanje dokumentom.....	2
V	Popis kratica	3
VI	Popis izmjena	3
VII	Sadržaj.....	4
1	Uvod.....	5
2	Domaće i regionalno makroekonomsko okruženje	6
3	Razvoj zračnog prometa	8
4	Godišnji ciljevi	9
4.1	Sažeti prikaz ciljeva iz Plana poslovanja za 2021.....	9
5	Financijski plan	10
5.1	Financijski podciljevi i plan	10
5.1.1	Plan kontroliranih operacija i obračunskih jedinica usluge	10
5.1.2	Plan jediničnih cijena usluge	11
5.1.3	Plan ukupnog rezultata poslovanja	12
5.2	Sažetak temeljnih odrednica financijskog plana Društva za 2021.	14
5.2.1	Planirani račun dobiti i gubitka za 2021.....	14
5.2.2	Planirana bilanca stanja na 31.12.2021.....	15
5.2.3	Planirani novčani tokovi za 2021. (indirektna metoda).....	16
5.3	Kreditne obveze	17
5.4	Plan investicijskih projekata u 2021.....	18
6	Sažetak	20

1 Uvod

Počevši s 1.1.2020., industrija upravljanja zračnim prometom u Europi susrela se s novim zahtjevima koji su definirani kao dio programa Jedinstvenog europskog neba za treće referentno razdoblje (RP3; 2020. – 2024.).

Uz već značajno povećane izazove koji proizlaze iz regulatornog okvira Jedinstvenog europskog neba u trećem referentnom razdoblju, cjelokupna industrija dodatno se tijekom 2020. susrela s novim, nikada do sada zabilježenim izazovima nastalim nakon zatvaranja granica država uslijed pandemije bolesti COVID-19 i posljedično smanjenja zračnog prometa.

Pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala je krizu bez presedana u sektoru zračnog prijevoza pa je tako do kraja 2020. zračni promet u RH zabilježio pad od gotovo 60 % u odnosu na 2019.

Uslijed posljedica pada prometa Europska komisija je u studenom 2020. izmijenila regulatorni okvir za RP3 s posebnim naglaskom na ciljeve i postupanje za 2020. i 2021. Izmjenama regulatornog okvira, do 1.10.2021. predviđena je izrada novog, revidiranog, plana performansi za RP3 pri čemu će Komisija nove ciljeve performansi objaviti do 1.5.2021. Posljedično, postoji vjerotrost da će ovaj Financijski plan poslovanja za 2021. biti podložan rebalansu ako u danim okolnostima poslovodstvo Društva takav rebalans ocijeni potrebnim i ako izostanak takvog rebalansa bude onemogućavao Društvo u ostvarivanju revidiranih ciljeva performansi za RP3.

U ovom trenutku zbog i dalje prisutnog pada prometa te neizvjesnosti oporavka cilj je ovog godišnjeg Financijskog plana očuvati likvidnost Društva u cilju čega su prepostavljeni ograničeni novčani odljevi i izdaci Društva za 2021. (kapitalne investicije, ostali operativni troškovi, obustavljeni dodatno zapošljavanje radnika povrh trenutačne razine zaposlenosti (izuzev kontrolora studenata) itd.).

Društvo je i nadalje posvećeno nastavku provođenja nužnih strateških investicijskih projekata koji su Financijskim planom za 2021. prepostavljeni u visini od 82,5 mil. kuna. Predmetna razina investicija ocijenjena je kao nužna uvezši u obzir potrebu za kontinuiranim pružanjem usluga, nastavkom već započetih investicija bitnih za sigurnost pružanja usluga u zračnoj plovidbi te potrebu za pokretanjem novog investicijskog ciklusa koji će omogućiti dostatan kapacitet i kontinuiran nastavak poslovanja nakon što se promet vrati na prijašnje razine.

Unatoč smanjenju planirane gospodarske aktivnosti i prihoda Društva, kapitalne rezerve koje je Društvo akumuliralo u prethodnom razdoblju procijenjene su dostačnima za uredno podmirenje svih preuzetih obveza Društva, prvenstveno kreditnih obveza, kojih je garant Republika Hrvatska, kao i za nastavak operativnih te investicijskih aktivnosti odnosno projekata. U tom smislu, Financijski plan predstavlja optimum u vidu provođenja mjera za racionalizaciju poslovanja u 2021. s jasnim pogledom uperenim prema budućim potrebama za razvojem i modernizacijom Društva unutar postojećeg regulatornog okvira i u očekivanju novih ciljeva za RP3.

2 Domaće i regionalno makroekonomsko okruženje

Europa i zemlje okruženja

Temeljem istraživanja Međunarodnog monetarnog fonda (listopad 2020.) globalna kontraktacija gospodarske aktivnosti iz 2020., koja se i za zemlje EU-a procjenjuje na oko -7,6 % u 2020., očekuje se aktivirati u smjeru oporavka tijekom 2021. temeljem sve argumentiranih očekivanja o obuzdavanju pandemije bolesti COVID-19 tijekom sljedeće godine. Naravno, takva očekivanja prepostavljaju brojne rizike i neizvjesnosti za 2021., kako u pogledu razvoja epidemiološke situacije tijekom sljedeće godine tako i povratne reakcije gospodarskih aktivnosti na njezin razvoj.

Pregled odabranih makroekonomskih kategorija - EU i zemlje regije

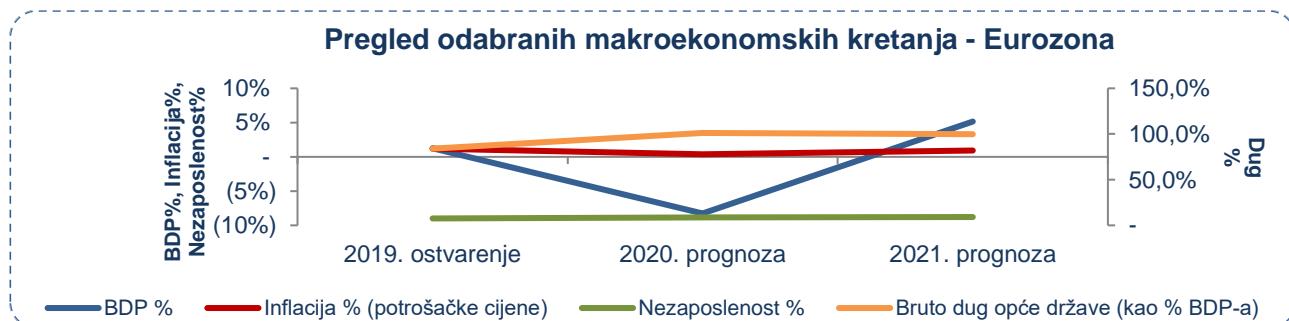
	2019. ostvarenje	2020. prognoza	2021. prognoza	2022. prognoza
EU				
BDP % promjena (<u>stalne cijene</u>)	1,7%	(7,6%)	5,0%	3,3%
Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)	1,4%	0,8%	1,2%	1,4%
Bruto dug opće države (kao % BDP-a)	79,2%	95,3%	94,6%	93,2%
Eurozona				
BDP % promjena (<u>stalne cijene</u>)	1,3%	(8,3%)	5,2%	3,1%
Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)	1,2%	0,4%	0,9%	1,2%
Bruto dug opće države (kao % BDP-a)	84,0%	101,1%	100,0%	98,4%
Stopa nezaposlenosti (% radne snage)	7,6%	8,9%	9,1%	8,4%
Europske ekonomije u razvoju *				
BDP % promjena (stalne cijene)	2,1%	(4,6%)	3,9%	3,4%
Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)	6,6%	5,2%	5,2%	5,0%
Dug opće države (kao % BDP-a)	29,9%	39,0%	40,0%	40,2%

Izvor: MMF (World Economic Outlook Database, October 2020)

* Europske ekonomije u razvoju obuhvaćaju: Albaniju, BiH, Bugarsku, Crnu Goru, Hrvatsku, Kosovo, Mađarsku, Makedoniju, Poljsku, Rumunjsku, Srbiju i Tursku.

Tablica 1. Pregled odabranih makroekonomskih kategorija – EU i zemlje regije

Sadašnja predviđanja Međunarodnog monetarnog fonda govore da će se BDP u europodručju smanjiti za -8,3 % u 2020. (+5,2 % u 2021.). Kad je riječ o cijelom EU-u, predviđa se pad BDP-a za -7,6 % i +5,0 % u 2020. i godini kasnije.

Slika 1. Pregled odabranih makroekonomskih kretanja – Eurozona

Hrvatska

S odmakom ljetne sezone koja je donijela dašak optimizma, u Hrvatskoj se krajem ljeta bilježi nagli rast infekcija kao najava provođenja snažnih i restriktivnih epidemioloških mjera, što je dodatno potvrdilo raspoloženje s početka godine o izazovnoj i neizvjesnoj jeseni 2020. kao i perspektivi za 2021.

Kreatori makroekonomskih politika ekspanzivnim monetarnim i fiskalnim mjerama, a potonje su financirane isključivo javnim zaduživanjem, sredinom godine pokušali su ublažiti razorne gospodarske učinke pandemije bolesti COVID-19 na gospodarstvo RH.

Trošak pandemije bolesti COVID-19 procjenjuje se za RH na razini od oko 30 milijardi HRK, kako zbog doprinosa nižih prihoda proračuna tako i zbog dodatnog proračunskog angažmana u pogledu mjera pomoći gospodarstvu pogođenog pandemijom.

Negativna kretanja u makroekonomskim agregatima nisu još uvijek rezultirala osobitim narušavanjem elemenata tržišta rada temeljem izdašnih Vladinih potpora usmjerenih k očuvanju radnih mesta i stabilnosti gospodarstva. Utoliko, kao što je to slučaj i na području EU-a, kretanja u fundamentima tržišta rada ne zrcale kretanja u nacionalnom gospodarstvu.

Pregled odabralih makroekonomskih kategorija - Hrvatska

	2019. ostvarenje	2020. prognoza	2021. prognoza	2022. prognoza
BDP i zaduženost				
BDP (<u>stalne cijene</u> ; milijarde HRK)	383,3	348,8	369,7	385,9
BDP % promjena (<u>stalne cijene</u>)	2,9%	(9,0%)	6,0%	4,4%
<i>Bruto dug opće države (bruto; kao % BDP-a)</i>	73,2%	87,7%	85,5%	82,7%
Cijene i nezaposlenost				
Promjena opće razine potrošačkih cijena (%)	0,8%	0,3%	0,8%	1,1%
Stopa nezaposlenosti (% radne snage)	7,8%	9,3%	10,3%	9,6%
Investicije i izvoz				
Investicije (kao % GDP)	22,8%	25,2%	26,6%	26,5%
Izvoz roba i usluga (% promjena)	4,6%	(40,6%)	28,1%	24,4%

Izvor: MMF (World Economic Outlook Database, October 2020)

Tablica 2. Pregled odabralih makroekonomskih kategorija – Hrvatska

3 Razvoj zračnog prometa

Zatvaranje granica država uslijed pandemije bolesti COVID-19 te zatvaranje zračnog prometa uzrokovali su krizu bez presedana u sektoru zračnog prijevoza.

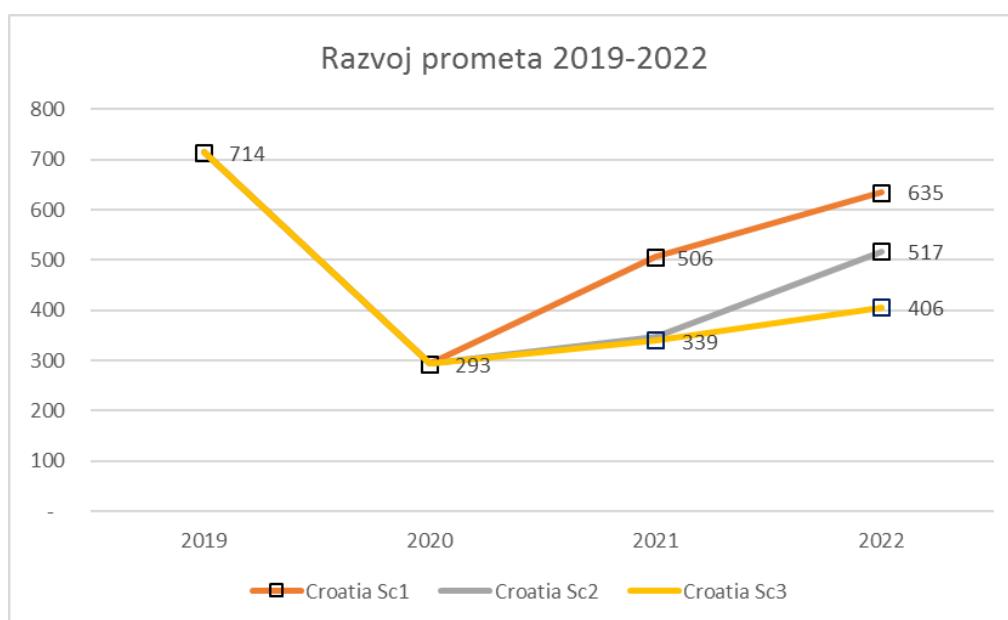
Posljedično je na razini 2020. ostvaren pad prometa od oko 60 %, odnosno ostvarenje tek 40 % prometa iz 2019.

Trenutak izlaska iz krize u potpunosti je definiran trenutkom pronalaska i primjene potrebnog cjepiva, što bi označilo kraj pandemije i povratak na ranije usvojene obrasce poslovanja i življenja. Oporavak zračnog prometa neminovan je, no ostaje pitanje utvrđivanja točke preokreta i intenziteta zamaha oporavka. U skladu s tim EUROCONTROL, tj. STATFOR, napravio je tri scenarija prometa koja su vezana uz dostupnost cjepiva:

- scenarij 1 – cjepivo je široko dostupno putnicima do ljeta 2021.
- scenarij 2 – cjepivo je široko dostupno putnicima do ljeta 2022.
- scenarij 3 – cjepivo nije učinkovito, zaraza nije obuzdana, nepovjerenje putnika.

Prometna prognoza koja uključuje sva tri scenarija za 2021. prikazuje vrlo velike varijacije. U slučaju prvog scenarija (cjepivo 2021.) očekuje se porast od 75 % u odnosu na 2020. U slučaju drugog scenarija (cjepivo 2022.) očekuje se porast prometa od 18 % u odnosu na 2020. U slučaju trećeg scenarija (nema učinkovitog cjepiva) u 2021. očekuje se porast prometa od 14 % u odnosu na 2020.

U skladu s gore navedenim, kako bi se osigurala otpornost na trenutačnu prometnu situaciju, Društvo prati i analizira dostupne modele prognoziranja prometa, vrednuje različite scenarije koji su dostupni na globalnoj i regionalnoj razini te ih usklađuje s lokalnim elementima. Trenutačno predviđanje/prognoziranje prometne potražnje za 2021. vrlo je nezahvalno, budući da je ono podložno svakodnevnim dinamičnim promjenama različitih elemenata (lokalna zatvaranja određenih tržišta, dostupnost cjepiva itd.) na koje Društvo nema utjecaj, no za potrebe Financijskog plana Društvo je prepostavilo srednji scenarij razvoja prometa.

Slika 2. STATFOR-ova kratkoročna procjena prometa

4 Godišnji ciljevi

4.1 Sažeti prikaz ciljeva iz Plana poslovanja za 2021.

Budući da Europska komisija izrađuje nove ciljeve performansi za RP3 pa tako i 2021. koji trebaju biti usvojeni do 1.5.2021., a postojeći ciljevi usvojeni tijekom 2019. uslijed promijenjenih okolnosti i pada prometa više nisu relevantni, Društvo je za 2021. interno postavilo ciljeve niže navedene. Postoji vjerojatnost da će Plan poslovanja za 2021., a time i Financijski plan za 2021., biti podložan rebalansu ako u danim okolnostima poslovodstvo Društva takav rebalans ocijeni potrebnim i ako izostanak takvog rebalansa bude onemogućavao Društvo u ostvarivanju budućih ciljeva performansi za RP3. Uz očekivanje novih ciljeva u području kapaciteta, okoliša i troškovne učinkovitosti koji su ovisni o oporavku prometa, Društvo će biti posvećeno dostizanju postojećih ciljeva u području sigurnosti.

RB	Područje / poglavlje	Kratak opis cilja	Rokovi dovršetka
1	kapacitet 3.1.3	Cilj je Društva za 2021. ostvariti 0 minuta kašnjenja po letu do objave referentnih vrijednosti (u dokumentu NOP) sredinom 2021. kad će biti poznate nove ciljne vrijednosti.	12/2021.
2	kapacitet 3.1.3	Regrutacija ATCO osoblja – u 2021. očekuje se 4 nove ATCO dozvole. Do kraja godine očekuje se 118 oblasnih kontrolora.	12/2021.
3	sigurnost	Za ispunjenje cilja iz područja sigurnosti potrebno je minimalno ostvariti ciljne vrijednosti: <ul style="list-style-type: none"> • Politika i ciljevi sigurnosti – B • Upravljanje sigurnosnim rizikom – B • Osiguranje sigurnosti – B • Promicanje sigurnosti – B • Kultura sigurnosti – B. Za ostvarenje ciljnih vrijednosti provodi se cijeli niz aktivnosti iz područja sigurnosti.	12/2021.
4	financije	Prema stručnim mjerilima smatra se da je pokazatelj financijske stabilnosti primjereno kada ne iznosi više od 1 (razumijevajući specifičnosti različitih industrija u kojima subjekt posluje). Navedeni pokazatelj računa se kao odnos: dugotrajna imovina / kapital i rezerve + dugoročne obvezne. Smanjenje pokazatelja financijske stabilnosti pozitivna je tendencija jer implicira da se sve veći dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora, čime se stvaraju pretpostavke dugoročne financijske stabilnosti Društva. U Društvu se pokazatelj financijske stabilnosti provjerava tromjesečno.	5/2022. temeljem revidiranih ostvarenih rezultata za I.– XII. 2021.

Tablica 3. Sažetak prikaz ciljeva za 2021

5 Financijski plan

5.1 Financijski podciljevi i plan

Društvo posluje po načelima koja proizlaze iz pristupa RH Međunarodnoj konvenciji o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe – Eurocontrol odnosno sukladno važećoj regulativi Europske komisije te sukladno smjernicama i načelima EUROCONTROL-a. Temeljem navedenog ANSP-ovi imaju pravo na prihode samo u visini prihvatljivih, opravdanih i odobrenih rashoda za promatrano razdoblje uz poštovanje mehanizma usklade financijskih učinaka iz povijesnih razdoblja (*over/under recoveries*) te mehanizama podjele rizika između ANSP-a i korisnika ANS usluga. Eventualni višak prihoda ostvaren iznad razine ranije prihvaćenog i odobrenog plana rashoda vraća se korisnicima usluga poštujući definirane zahtjeve mehanizma usklade povijesnih financijskih viškova/manjkova kao i mehanizama raspodjele rizika ostvarivanja prometa, odnosno rizika ostvarivanja troškova i obrnuto. Također, novi regulatorni okvir (Provedbena uredba (EU) br. 2019/317 („temeljna uredba“) i 2020/1627 („izvanredne mjere“)) uvodi nove zahtjeve u dijelu rizika ostvarivanja troškova gdje se svi troškovi povezani primarno s investicijama i otpremninama koji se planiraju, a u konačnici možda nisu ostvareni, moraju nadoknaditi korisnicima zračnog prostora kroz buduće smanjivanje cijene ANS usluge.

Ključne značajke nove Uredbe su da se prilikom revizije ciljeva performansi EU-a uzmu u obzir izvanredne okolnosti koje su posljedica krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19. Revidirani ciljevi reflektirat će izmijenjene ekonomske i operativne uvjete za poslovanje ANSP-ova, a u odnosu na regulatorni paket koji je do sada bio na snazi prepostavljat će značajno povećanje stupnja sudjelovanja ANSP-ova u pokrivanju gubitaka prometa uzrokovanog pandemijom bolesti COVID-19.

Uvode se posebna pravila za 2020. i 2021. u pogledu revizije ciljeva performansi u području troškovne učinkovitosti (KPI na razini Unije i lokalno), provedbe sheme poticaja i mehanizama podjele rizika, kao i prilagodbi jedinične cijene koje proizlaze iz te dvije kalendarske godine.

Tek po donošenju revidiranih ciljeva performansi za RP3 bit će poznati financijski učinci izmjena regulatornog okvira na poslovanje HKZP-a.

5.1.1 Plan kontroliranih operacija i obračunskih jedinica usluge

EUROCONTROL u recentnoj prognozi prometa *Five-Year Forecast 2020-2024* (studeni 2020.) razrađuje tri različita scenarija oporavka prometa koji ovise o dostupnosti cjepiva na razini EU-a.

Za potrebe razvoja Financijskog plana poslovanja za 2021., vođeni još uvijek velikim neizvjesnostima vezanim uz dostupnost cjepiva i njegovog utjecaja na zračni promet, Društvo je primijenilo scenarij prometa koji prepostavlja kako će cjepivo biti široko dostupno ili da će pandemija COVID-a završiti do ljeta 2022., a taj scenarij nadalje prepostavlja:

- dostupnost brzih testova za putnike
- povratak povjerenja u putovanja zračnim prometom
- niskobudžetne zračne kompanije će biti u mogućnosti odgovoriti na rast potražnje
- povrat letova na velike udaljenosti (engl. *long-haul flights*).

Za FIR Zagreb predmetni scenarij postavlja očekivanu razinu obračunskih jedinica rutnih usluga u visini od 1.041 tisuća obračunskih jedinica usluga.

Promet		Ostvarenje 2019.	Rebalans 2020.	Plan 2021.	Plan / Rebalans Povećanje / (Smanjenje)
				Apsolutno	%
IFR GAT kontrolirane operacije (ACC; FIR Zg)		714.216	283.029	347.000	63.971 22,6%
Ukupne obračunske jedinice usluge ("Total service Units")					
Rutni prostor RH		2.193.426	894.856	1.041.000	146.144 16,3%
Terminalne		62.749	20.530	26.000	5.470 26,6%

Tablica 4. Planiran promet u 2021.

Društvo planira realizaciju broja ukupnih obračunskih jedinica ANS rutnih i terminalnih usluga za 2021. na sljedećoj razini:

- 1.041 tisuća obračunskih jedinica rutnih usluga u RH, što prepostavlja 16,3 %-tni rast u odnosu na prepostavljene obračunske jedinice usluga u rebalansu plana za 2020.
- 26 tisuća ukupnih terminalnih obračunskih jedinica usluge za 2021. za dvije terminalne zone obračuna (Z1 i Z2), što prepostavlja rast od 26,6 % u odnosu na prepostavljen broj ukupnih terminalnih obračunskih jedinica u rebalansu plana za 2020.:
  - u pogledu terminalne zone obračuna - Z1 prepostavljen je plan prometa na razini od ukupno 11 tisuća jedinica usluge, što implicira 17 %-tni rast broja ukupnih jedinica usluge u odnosu na rebalans 2020.,
  - u pogledu terminalne zone obračuna - Z2 prepostavljen je plan prometa na razini od ukupno 15 tisuća jedinica, što implicira 35 %-tni porast broja ukupnih jedinica usluge Z2 u odnosu na rebalans plana 2020.

Društvo pružanjem rutnih ANS usluga unutar zračnog prostora BiH ne fakturira svaku stvarno pruženu jedinicu usluge, već pojedinačnim udjelom (%) sudjeluje u raspodjeli ukupnih BiH rutnih naknada temeljem svojeg sudjelovanja u bazi troškova BiH rutnih usluga. Utoliko se prihodi od pružanja usluga u zračnom prostoru BiH planiraju povećati u odnosu na prethodnu godinu uslijed primjene mehanizma usklade povezanog s *under-recovery* učincima zabilježenim u 2019., a sukladno mehanizmu naplate *full-cost* koji se primjenjuje u obračunu baza troškova BiH rutnih usluga.

5.1.2 Plan jediničnih cijena usluge

Društvo temeljem uredbi koje reguliraju rutne usluge i odlukom na razini RH za terminalne usluge, planira tijekom 2021. svojim korisnicima zaračunavati pružanje ANS usluga po sljedećim jediničnim cijenama:

- a) rutne usluge – 284 HRK po jedinici rutne usluge u RH, pri čemu je potrebno istaknuti da temeljem važeće zakonske regulative u raspodjeli prihoda od rutnih naknada u RH pored Društva tu još sudjeluju HACZ te Državna uprava za zaštitu i spašavanje (dalje: DUZS). Društvo je, s obzirom na udio spomenutih subjekata,

u RH bazi troškova rutnih naknada (odnosno posljedično i prihoda) tijekom prethodnih razdoblja najčešće sudjelovalo s oko 91 – 93 %.

NAPOMENA: Promjena zakonske regulative definira da se ključni pokazatelj performansi za utvrđeni jedinični trošak za kalendarske se godine 2020. i 2021. definira kao kombinirana vrijednost za te dvije godine. U tu se svrhu jedinstveni prosječni utvrđeni jedinični trošak za kalendarske godine 2020. i 2021. izračunava kao omjer između ukupnih utvrđenih troškova na ruti za te dvije kalendarske godine i ukupnih jedinica rutnih usluga za te dvije kalendarske godine u odnosu na predmetnu zonu naplate.

Sukladno navedenom, izvjesno je i realno kako će najranije krajem 2021., a izvjesnije tijekom 2022., doći do ispravka odnosno do retroaktivnog odobrenja konačne jedinične cijene rutne usluge za 2021. (i 2020.) u odnosu na vrijednost cijene pretpostavljene ovim Financijskim planom za 2021. Implikacije predmetne prilagodbe obračunat će se korisnicima zračnog prostora u kalendarskim godinama 2023. i kasnije.

- b) terminalne usluge – u naplatnoj zoni 1 (TWR ATC Zagreb i AKZP Lučko) te u zoni 2 (preostali kontrolirani TWR ATC centri Hrvatske) planiraju se zadržati otprilike na razini prethodne godine 1.749 HRK (za zonu 1) odnosno 1.819 HRK (za zonu 2). Naime, ocjenjeno je kako Društvo, s ciljem održivog poslovanja svih sudionika zračnog prometa, neće povećati cijenu terminalnih usluga u 2021. u odnosu na 2020. iako za to ima značajno opravdan razlog.

NAPOMENA: S ciljem pridržavanja u najvećoj mogućoj mjeri „*unit rate stability*“ koncepta u okolnostima trenutnih i povijesnih (2020.) finansijskih učinaka bolesti COVID-19, za potrebe obračuna terminalne cijene za RP3 provedena je privremena i jednokratna, administrativna usklada, odnosno korekcija terminalnih jediničnih cijena. U naravi predmetna prilagodba pretpostavlja kratkoročnu odgodu zaračunavanja određene vrijednosti prihoda u tekućoj godini (u konkretnom slučaju u 2021.) uz njihovo obvezno naknadno zaračunavanje u sljedećim godinama (tijekom razdoblja RP3 i potencijalno RP4) slijedom (*under-recovery*) mehanizma usklade definiranog *full cost recovery* modelom obračuna. Dinamika zaračunavanja odgođenih prihoda ovisit će o dinamici oporavka prometa.

Jedinične cijene usluga

HRK	Ostvarenje 2019.	Rebalans 2020.	Plan 2021.	Plan / Rebalans Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
En-route RH	313	311	284	(26,8)	(8,5%)
Terminal - Z1	1.629	1.751	1.749	(1,4)	(0,1%)
Terminal - Z2	1.929	1.823	1.819	(3,1)	(0,2%)

Tablica 5. Jedinične cijene usluga u 2021.

5.1.3 Plan ukupnog rezultata poslovanja

Rezultat poslovanja

'000 HRK	Ostvarenje 2019.	Rebalans plana 2020.	Plan 2021.	Plan / Rebalans Povećanje / (Smanjenje)	
				Apsolutno	%
Ukupni prihodi	845.458	344.801	478.654	133.853	38,8%
Ukupni rashodi	(812.804)	(719.965)	(613.976)	(105.989)	(14,7%)
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	(375.164)	(135.322)	239.842	(63,9%)

Tablica 6. Ukupan rezultat poslovanja

Uprava Društva je, uvažavajući gore opisane regulatorne nepoznanice i poznata ograničenja kao i očekivanja u pogledu razvoja temeljnih nositelja vrijednosti i jediničnih cijena ANS usluga, donijela plan ukupnih poslovnih aktivnosti Društva za 2021. koji je rezultirao projekcijom financijskog plana za 2021. uz planiranu vrijednost očekivanog gubitka prije poreza u visini od 135,3 mil. HRK.

Pandemija bolesti COVID-19 značajno je utjecala na pad prometa u 2020. koji je uz projicirani oporavak u 2021. i unatoč pretpostavljenom smanjenju jedinične cijene rutnih usluga za 2021. te uz provedene prilagodbe jedinične cijene terminalnih usluga (čime je Društvo odgodilo zaračunavanje prihoda od terminalnih usluga u iznosu od gotovo 40 mil. HRK za buduća razdoblja ovisno o dinamici oporavka prometa) rezultirao rastom ukupnih očekivanih prihoda od 38,8 % u odnosu na rebalans plana poslovanja za 2020., što sugerira pad ukupnih prihoda od oko 43,4 % u odnosu na ostvarenje 2019. Ukupni planirani rashodi za 2021. pretpostavljeni su niži za 14,7 % u odnosu na rebalans 2020., čime se nastavlja trend smanjenja troškova iz redovnog poslovanja tj. njegova prilagodba posljedicama koje pandemija bolesti COVID-19 uzrokuje u zračnom prometu.

5.2 Sažetak temeljnih odrednica finansijskog plana Društva za 2021.

5.2.1 Planirani račun dobiti i gubitka za 2021.

Rezultat posovanja			Plan / Rebalans Povećanje / (Smanjenje)		
'000 HRK	Ostvarenje 2019.	Rebalans 2020.	Plan 2021.	Apsolutno	%
Poslovni prihodi					
Prihodi od osnovne djelatnosti	798.151	309.368	357.367	47.999	15,5%
Ostali poslovni prihodi	43.208	18.274	120.801	102.527	561,0%
Ukupno poslovni prihodi	841.359	327.642	478.168	150.526	45,9%
Poslovni rashodi					
<i>Materijalni troškovi</i>					
Troškovi sirovina i materijala	(10.788)	(11.183)	(9.557)	(1.626)	(14,5%)
Ostali vanjski troškovi	(59.705)	(69.667)	(68.884)	(783)	(1,1%)
Ukupno materijalni troškovi	(70.493)	(80.850)	(78.440)	(2.410)	(3,0%)
Troškovi plaća	(454.439)	(464.326)	(414.984)	(49.341)	(10,6%)
Troškovi amortizacije	(111.141)	(114.403)	(83.461)	(30.942)	(27,0%)
Ostali troškovi razdoblja	(46.223)	(36.193)	(27.733)	(8.460)	(23,4%)
Vrijednosna usklađenja	(763)	(939)	(1.126)	187	20,0%
Rezerviranja	(123.361)	-	(4.954)	4.954	-
Ostali poslovni rashodi	(3.862)	(3.348)	(2.367)	(980)	(29,3%)
Ukupno ostali poslovni rashodi	(174.209)	(40.480)	(36.181)	(4.299)	(10,6%)
Ukupno poslovni rashodi	(810.282)	(700.058)	(613.067)	(86.991)	(12,4%)
Operativna dobit (EBIT)	31.077	(372.416)	(134.898)	237.518	(63,8%)
<i>EBIT %</i>	3,7%	-120,4%	(37,7%)		
Neto finansijski rezultat					
Finansijski prihodi	4.099	17.159	486	(16.674)	(97,2%)
Finansijski rashodi	(2.522)	(19.907)	(909)	(18.998)	(95,4%)
Neto finansijski rezultat	1.577	(2.748)	(424)	2.324	84,6%
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	(375.164)	(135.322)	239.842	(63,9%)
Sažetak rezultata posovanja					
Ukupni prihodi	845.458	344.801	478.654	133.853	38,8%
Ukupni rashodi	(812.804)	(719.965)	(613.976)	(105.989)	(14,7%)
Dobit / (gubitak) prije poreza	32.654	(375.164)	(135.322)	239.842	(63,9%)

Tablica 7. Račun dobiti i gubitka

5.2.2 Planirana bilanca stanja na 31.12.2021.

Bilanca stanja Društva		Plan 31.12.2021.
'000 HRK		
	<i>Dugotrajna imovina</i>	
Materijalna i nematerijalna		449.760
Potraživanja		0
Odgodjena porezna imovina		87.436
Finansijska		119
Ukupno		537.316
	<i>Kratkotrajna imovina</i>	
Zalihe		2.131
Potraživanja		101.892
Finansijska imovina		0
Novac i novčani ekvivalenti		46.859
Ukupno		150.882
	Troškovi budućeg razdoblja	2.500
	Ukupno imovina (aktiva)	690.699
	<i>Kapital i rezerve</i>	
Temeljni kapital		450.000
Rezerve		78.379
Rezultat razdoblja		(131.832)
Ukupno		396.547
	<i>Dugoročne obveze</i>	
Dugoročna rezerviranja		80.974
Dugoročne finansijske obveze		23.934
Ukupno		104.907
	<i>Kratkoročne obveze</i>	
Finansijske obveze		43.809
Obveze prema dobavljačima		36.375
Ostale obveze		71.163
Ukupno		151.347
	Prihodi budućeg razdoblja	37.897
	Ukupno izvori imovine (pasiva)	690.699

Tablica 8. Planirana bilanca stanja

5.2.3 Planirani novčani tokovi za 2021. (indirektna metoda)

Novčani tokovi Društva		Plan 2021.
	'000 HRK	
Novčani tijek iz operativnih aktivnosti		
Dobit / (gubitak) prije poreza		(135.322)
Usklađenja		(30.536)
1A) Ukupno povećanje ili smanjenje novčanog toka prije promjena u radnom kapitalu		(165.858)
Povećanje / smanjenje kratkoročnih obveza		10.480
Povećanje / smanjenje kratkoročnih potraživanja		28.848
Povećanje / smanjenje zaliha		(568)
Ostala povećanja / smanjenja novčanog toka		(909)
1B) Ukupno smanjenje novčanog toka od operativnih aktivnosti		37.852
1) Neto novčani tijek iz operativnih aktivnosti		(128.006)
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Novčani primici od kamata		486
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		-
2A) Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti		486
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(83.017)
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(19.593)
2B) Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(102.610)
2) Neto novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		(102.124)
Novčani tijek iz finansijskih aktivnosti		
Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala		-
Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi		-
Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti		-
3A) Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti		-
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi		(43.338)
Novčani izdaci za isplatu dividendi		-
Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti		(2.961)
3B) Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti		(46.299)
3) Neto novčani tijek iz finansijskih aktivnosti		(46.299)
Ukupan neto novčani tijek Σ(1:3)		(276.430)
Stanje novca na početku razdoblja (procjena)		323.289
Stanje novca na kraju razdoblja		46.859

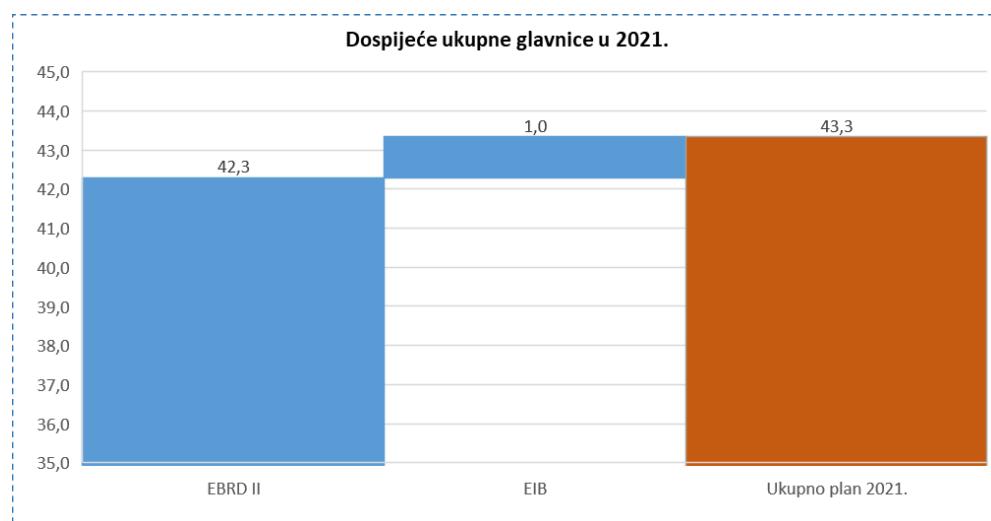
Tablica 9. Planirani novčani tokovi

5.3 Kreditne obveze

Razumijevajući trenutnu i očekivanu vrijednost monetarne kamatonosne i nekamatonosne imovine i obveza Društva u 2021., izrađen je plan financijskih prihoda i financijskih rashoda za 2021. čija su temeljne odrednice:

- očekivanja u pogledu kretanja kamatnih stopa duga uz određenje za ovaj Financijski plan korištenja konzervativnih prepostavki s ciljem smanjenja identificiranih rizika potencijalnog neostvarenja minimalne margine profitabilnosti,
- očekivanja u pogledu otplate budućih glavnica postojećih kredita

Slika 3. Očekivano dospijeće ukupne glavnice u razdoblju I-XII 2021.

5.4 Plan investicijskih projekata u 2021.

Sustav financiranja poslovnih aktivnosti Društva vrlo je kompleksan i specifičan u odnosu na druge tvrtke u RH. Sustav financiranja stogo je definiran i na razini EU-a visoko reguliran multilateralni proces koji ne omogućava trenutne izmjene planiranih resursa sukladno trenutno ukazanim poslovnim potrebama, bez obzira koliko one kritične bile. Imajući to u vidu, razvijen je plan investicijskih aktivnosti koji osigurava investicije nominalno ukupno u visini od 82,5 mil. HRK, koji je ocijenjen kao nužan za nastavak održivog poslovanja, uzimajući s druge strane u obzir aktualnu financijsku situaciju u kontekstu pandemije.

Plan investicija za 2021.

Br.	Oznaka	Naziv	Rebalans 2020	Plan 2021	Plan 2021 / Rebalans 2020 Povećanje / (Smanjenje)	
					Apsolutno	%
1	P-DO-01-1	Projekt nadogradnje ATM sustava	1.649	7.660	6.011	364,5%
2	P-DO-01-2	Nadogradnje COOPANS ATM sustava (ATM C1)	19.471	20.281	809	4,2%
3	P-DO-02-1	Projekti NET domene	762	350	(412)	(54,1%)
4	P-DO-02-2	Nadogradnja mrežne infrastrukture (NET-MAGnet)	17.230	9.615	(7.615)	(44,2%)
5	P-DO-03-1	Projekti VOICE-COM domene	7.000	6.000	(1.000)	(14,3%)
6	P-DO-03-2	Projekti nadogradnje sustava govorne A-G komunikacije	6.500	100	(6.400)	(98,5%)
7	P-DO-03-3	Projekti modernizacije sustava govorne G-G komunikacije	10.000	8.500	(1.500)	(15,0%)
8	P-DO-04-1	Projekti NAV domene	3.024	6.016	2.992	99,0%
9	P-DO-04-3	Izgradnja mreže DME-a	-	190	190	-
10	P-DO-05-2	Izgradnja radara Konavle	16.053	1.100	(14.953)	(93,1%)
11	P-DO-05-3	Izgradnja nacionalnog WAM sustava	-	250	250	-
12	P-DO-06	Projekti AWOS/MET domene	375	2.084	1.709	455,7%
13	P-DO-07-1	Projekti rekonstrukcije građevina i infrastrukture	7.799	970	(6.829)	(87,6%)
14	P-DO-07-2	Projekti modernizacije energetskih i klimatizacijskih sustava	1.370	7.725	6.355	463,9%
15	P-DO-08-1	Projekti modernizacije ICT sustava	141	1.170	1.029	729,8%
16	P-DO-08-2	Modernizacija IPIS sustava	190	1.500	1.310	689,5%
17	P-DO-09	Projekti MET-ATM domene	576	185	(391)	(67,9%)
18	P-2004-12	Projekt jedinstvenog nadzora i upravljanja uređajima i sustavima (CrotMCS)	-	300	300	-
19	P-2011-02	Projekt fleksibilnog korištenja zračnog prostora (FUA)	1.500	1.000	(500)	(33,3%)
20	P-2017-01	Projekt modernizacije TMA i TWR radnih mjesta	5.199	150	(5.049)	(97,1%)
21	P-2020-01	Izgradnja i opremanje višenamjenskog centra HKZP-a u Zadru	-	150	150	-
22	P-2020-04	Ostala investicijska ulaganja	5.500	4.000	(1.500)	(27,3%)
			104.339	79.296	(25.044)	(24,0%)
23	Pojedinačna nabava dugotrajne imovine		9.225	3.194	(6.031)	(65,4%)
Ukupan plan investicija			113.564	82.490	-31.074	(27,4%)

Tablica 10. Plan investicija u 2021.

Dio predmetnih projekata uslijed pandemije i posljedica na financijsko poslovanje je odgođen. Međutim, u slučaju odobrenja predmetnih projekata i sufinanciranja iz EU omotnice Društvo je spremno relativno brzo reaktivirati projekte i započeti njihovu realizaciju tijekom 2021.

Društvo je posredstvom resornog ministarstva dostavilo prijedloge mogućih projekata koji bi se mogli financirati iz navedenog mehanizma, a za koje smatramo da zadovoljavaju inicijalno propisane uvjete.

Dostavljeni će prijedlozi biti dalje analizirani i eventualno odobreni od strane nadležnih EU tijela, što podrazumijeva da dostava prijedloga ne znači direktno uvrštanje u popis projekata i programa za financiranje u okviru mehanizma za oporavak i otpornost.

NAZIV PROJEKTA	DOPRINOSI ZELENOJ ILI DIGITALNOJ TRANZICIJI	OPIS PROJEKTA	PROCIJENJENA VRIJEDNOST U HRK (PDV uključen)
Modernizacija poslovnog sustava (ERP)	Digitalno	Projektom je planirana modernizacija poslovnog informacijskog sustava putem rješenja koje će objediniti i automatizirati sve postojeće poslovne procese unutar poduzeća u jedan učinkoviti sustav.	30.975.000
HRIS - HR software za upravljanje ljudskim resursima	Digitalno	Razvoj, implementacija i održavanje informacijskog sustava za Upravljanje ljudskim resursima	5.235.000
GRAV (GReen Aviation)	Zeleno	Projekt unapređuje sustave upravljanja s fokusom na upravljanje okolišem i mitigaciju negativnih utjecaja zračnog prometa na kvalitetu zraka.	20.250.000
Unapređenje procesa organizacije za osposobljavanje HKZP-a	Digitalno	Organizacija za osposobljavanje će u sklopu projekta uspostaviti certificirane programe osposobljavanja kontrolora zračnog prometa i ostalog osoblja, implementirati suvremene digitalne tehnologije za osposobljavanje, unaprijediti sustav upravljanje karjerama i kompetencijama. Istom će se osigurati održivost i kontinuiranost pružanja usluge osposobljavanja, te same usluge kontrole zračnog prometa.	15.375.000
Uvođenje sustava elektronskih stripova na TWR-ove Zagreb, Pula, Zadar, Split i Dubrovnik	Digitalno	Svrha projekta je ukidanje papirnatih stripova za praćenje statusa leta i uvođenje sustava za elektronsko praćenje statusa leta u svrhu povećanja kapaciteta pružanja usluga, rasterećenja radne frekvencije i smanjenja radnog opterećenja toranjских kontrolora zračnog prometa, a sve u funkciji povećanja sigurnosti pružanja usluga.	41.250.000
CroTMCS i CMMS	Digitalno	CroTMCS projekt sadržava tri razine upravljanja zrakoplovno-tehničkim sustavima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj koja omogućava racionalnije upravljanje raspoloživim resursima, a ujedno u kriznim situacijama osigurava robustnost sustava u smislu kontinuiteta pružanja objavljenih usluga.	67.500.000
Izgradnja AWOS sustava	Digitalno	Zamjena starih i izgradnja novih sustava AWOS na aerodromima u RH uz uvođenje novih operativnih funkcija u cilju automatizacije pripreme i izdavanja meteoroloških izješča, odnosno automatizacije procesa motrenja. Za potrebe novih sustava je potreban razvoj novih algoritama i funkcionalnosti.	49.125.000
Izgradnje mreže DME-eva za DME/DME prostornu navigaciju	Digitalno	Implementacija DME mreže obuhvaća nabavu, instalaciju i integraciju DME sustava za podršku PBN-u u cilju modernizacije i racionalizacije sustava navigacije.	11.000.000

Tablica 11. Prijedlog projekata za financiranje u okviru mehanizma za oporavak i otpornost

6 Sažetak

U ovom je trenutku zbog i dalje prisutnog pada prometa te neizvjesnosti oporavka cilj ovog godišnjeg Financijskog plana očuvati likvidnost Društva, rezultat čega su pretpostavljeni ograničeni novčani odljevi Društva za 2021. (kapitalne investicije, ostali operativni troškovi, obustavljeni dodatno zapošljavanje radnika povrh trenutačne razine zaposlenosti – izuzev kontrolora studenata itd.).

Unatoč smanjenju planirane aktivnosti i prihoda, kapitalne rezerve koje je Društvo akumuliralo u prethodnom razdoblju procijenjene su dostačnima za uredno podmirenje svih preuzetih obveza Društva, kao i za nastavak operativnih te investicijskih aktivnosti odnosno projekata s jasnim pogledom uperenim prema budućim potrebama za razvojem i modernizacijom Društva unutar postojećeg regulatornog okvira i u očekivanju novih ciljeva za RP3.

Imajući to u vidu, Društvo je i nadalje posvećeno nastavku provođenja nužnih strateških investicijskih projekata koji su Financijskim planom za 2021. pretpostavljeni u visini od 82,5 mil. kuna. Predmetna razina investicija ocijenjena je kao nužna uvezši u obzir potrebu za kontinuiranim pružanjem usluga, nastavkom već započetih investicija bitnih za sigurnost pružanja usluga u zračnoj plovidbi te potrebu za pokretanjem novog investicijskog ciklusa koji će omogućiti dostatan kapacitet i kontinuiran nastavak poslovanja nakon što se promet vrati na prijašnje razine. Za realizaciju projekata dominantno će se koristiti vlastita sredstva, a djelomično sredstva za sufinanciranje usklađenih europskih ciljeva kroz INEA-ine fondove CEF-a te, naravno, sredstva iz mehanizma za oporavak i otpornost ako budu dostupna.

Društvo temeljem uredbe za rutne usluge i odlukom na razini RH za terminalne usluge planira tijekom 2021. svojim korisnicima zaračunavati pružanje ANS usluga po sljedećim jediničnim cijenama:

- rutne usluge – 284 HRK po jedinici rutne usluge u RH
- terminalne usluge – u naplatnoj zoni 1 (TWR ATC Zagreb i AKZP Lučko) 1.749 HRK te u zoni 2 (preostali kontrolirani TWR ATC centri Hrvatske) 1.819 HRK, tj. planiraju se zadržati otprilike na razini prethodne godine.

NAPOMENA: S ciljem pridržavanja u najvećoj mogućoj mjeri *unit rate stability* koncepta u okolnostima finansijskih učinaka bolesti COVID-19 za potrebe obračuna terminalne cijene u 2021. provedena je privremena, administrativna i jednokratna prilagodba odnosno korekcija terminalnih jediničnih cijena. Predmetna prilagodba pretpostavlja kratkoročnu odgodu zaračunavanja određene vrijednosti prihoda (u iznosu od gotovo 40 mil. HRK) u 2021. uz obvezno naknadno zaračunavanje tih odgođenih vrijednosti prihoda u sljedećim godinama (tijekom razdoblja RP3 i potencijalno RP4) slijedom (*under-recovery*) mehanizma usklade definiranog *full cost recovery* modelom. Dinamika zaračunavanja odgođenih prihoda ovisit će o dinamici oporavka prometa kako bi se izbjegle nagle promjene jediničnih cijena (*unit rate stability*). U slučaju da Društvo ne provede tu jednokratnu prilagodbu, jedinična cijena terminalnih usluga iznosila bi 2.196 (oko 26% više od konačne cijene za 2021.) HRK za terminalnu zonu 1 odnosno 4.156 HRK za terminalnu zonu 2 (oko 128% više od konačne cijene za 2021.).

Plan ukupnih poslovnih aktivnosti Društva za 2021. rezultira ukupnim planiranim prihodima na razini od 478,7 mil. HRK te ukupnim planiranim rashodima na razini od 614,0 mil. HRK i posljedično planiranom vrijednosti očekivanog gubitka prije poreza u visini od 135,3 mil. HRK.

Imajući u vidu gore iznesene pretpostavke plana poslovanja za 2021. očekuje se ostvarenje negativnog neto novčanog toka od 276,4 mil. HRK. Uz takav razvoj plana neto novčanog toka za 2021. Društvo na raspolaganju održava adekvatnu vrijednost novca i novčanog ekvivalenta.

Financijske prilagodbe u području rutnih prihoda za 2020. i 2021. ovisiti će primarno o postavljenim ciljevima na EU i lokalnim razinama. Iz navedenih razloga i posljedične neizvjesnosti Društvo nije pretpostavilo ni formiranje eventualnih dugoročnih potraživanja povezanih sa SES-om u bilanci Društva za 2021. Tek po donošenju revidiranih ciljeva performansi za RP3 bit će poznati financijski učinci izmjena regulatornog okvira na poslovanje Društva.

Postoji vjerojatnost da će ovaj Financijski plan za 2021. biti podložan rebalansu ako u danim okolnostima poslovodstvo Društva takav rebalans ocjeni potrebnim i ako izostanak takvog rebalansa bude onemogućavao Društvo u ostvarivanju revidiranih ciljeva performansi za RP3, za koje se očekuje da će ih Europska komisija objaviti do 1.5.2021.

*** kraj dokumenta ***